КРЫВІНКА

ЛІСТАПАД
№ 16 (152)
2014 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

САМЫ ВЫМІРАЮЧЫ РАЁН РЭСПУБЛІКІ

За апошнія 13 гадоў Бешанковіцкі раён скараціўся з 23 046 да 16 453 чалавек. Як выглядзіць сітуацыя ў нашым раёне ў параўнанні з суседнімі і іншымі раёнамі вобласці?

Пачнём з заўвагі, што ў раёне змяншаецца не толькі сельскае насельніцтва (у 2001-м было 13 594, а ў 2014-м стала 9 647 чалавек), скарацілася і насельніцтва райцэнтра (з 8 228 да 6 806 чалавек).

Зразумела, што скарацілася колькасць насельніцтва і ў працаздольным узросце. За апошнія 4 гады аж на 800 чалавек: з 9 500 да 8 700. І калі сёння працэнт працаздольнага насельніцтва па вобласці складае 58, 7, то ў нашым раёне толькі 52,6. Гэта адзін з найніжэйшых паказнікаў у вобласці.

У нашым раёне найніжэйшы паказнік нараджальнасці не толькі па Віцебскай вобласці, але і ў рэспубліцы! Калі ў вобласці на 1000 чалавек каэфіцыент нараджальнасці складае 11,1, то ў Бешанковіцкім раёне толькі 9, 2. У Сенненскім раёне, які таксама ў аўтсайдэрах, гэты паказнік складае ўжо 9,7; ва Ўшацкім раёне – 10,8; Чашніцкім – 11,2; Шумілінскім - 12,9.

Наш раён мае адзін з найвышэйшых у вобласці і рэспубліцы каэфіцыентаў смяротнасці – 22 чалавекі на 1000 насельнікаў. Вышэйшы за наш каэфіцыент у вобласці маюць толькі тры раёны: Ушацкі, Расонскі і Сенненскі, адпаведна 24,5 – 23,1 – 23,1. Па рэспубліцы разам з імі мы ўваходзім у дзесятку самых вымiраючых раёнаў Беларусі. Як Вы думаеце, чаму?

Дадзеныя для аналізу ўзятыя са зборніка Нацыянальнага статыстычнага камітэта за 2014 год.

Г.Станкевіч

РЫНАК ПРАЦЫ

ЛІСТАПАДАЎСКІЯ ВАКАНСІІ Ў РАЁНЕ

Згодна з інфармацыяй, што размешчана на сайце Міністэрства працы і сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь, па стану на 5-га лістапада 2014-га года ў раёне ёсць 38 вакансій на 54 вольных месцы

Максімальны заробак па гэтых вакансіях прапануе ААТДСТ "Вядзерава": 8 мільёнаў рублёў галоўнаму бухгалтару прадпрыемства. Праўда, галоўны заатэхнік гэтай гаспадаркі можа атрымаць ужо толькі 5 млн, даярка – 3,5, а жывёлаводу гэтай гаспадаркі прапануюць толькі 3 мільёны.

Шмат вакансій мае "АграВітВін", гаспадарка, адкуль у Сенненскі раён трапіў новы кіраўнік –В.Чараднік. Сюды патрабуюцца трактарысты, аператары машыннага даення, жывёлавод, галоўны бухгалтар і інжынер па ахове працы. Толькі заробак галўбуху складзе не 8, а 4 мільёны, а іншым заробкі прапануюць яшчэ ніжэйшыя.

Усе астатнія вакансіі засталіся тыя ж, што былі два, тры месяцы ці паўгода таму. Заробкі па іх складаюць ад 2-х да 4-х мільёнаў.

Найніжэйшыя заробкі ў 2 мільёны рублёў прапануе Палітаддзелец-Агра юрысту, СТАА "БельКо" швеям, а бешанковіцкае РСТ бармену і кандытару.

М.Васільеў

Партал твайго горада: http://beshankovichy.by

НАША ЖЫЦЦЁ

БУДАЎНІЦТВА БАСЕЙНА

Падрыхтоўчыя работы да ўзвядзення басейна ў Бешанковічах напрыканцы кастрычніка ўзнавіліся і зноў спыніліся.

Напомнім, што работы былі прыпыненыя са студзеня гэтага года, пасля таго як была перанесена ліўневая каналізацыя і кабелі, што былі закопаны блізу гасцініцы. Дзевяць месяцаў на аб'екце работы не вяліся.

Цяпер у апошнія дні кастрычніка-пачатку лістапада разабралі прыбудову да гасцініцы з паўночна-усходняга боку. (Па плану тут мусіць быць фітнэс-цэнтр.) Пасля гэтага работы зноў прыпыніліся.

Напомню, што па плану, які быў прымацаваны да агароджы будоўлі, тэрмін завяршэння будаўніцтва басейна пазначаны як май 2015-га года. Няўжо пік работ прыпадзе на студзень-люты?

М.Васільеў

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ

НА ГАБРЭЙСКІХ МОГІЛКАХ

3-га кастрычніка на наўпроставай лініі з старшынём райвыканкама я ў чарговы раз узняў пытанне аб стане старых габрэйскіх могілак у Бешанковічах.

Пытанне гэта старое. Упершыню яно прагучала яшчэ ў траўні мінулага года, калі старшыня РВК паабяцаў тут усё упарадкаваць. Тады ж на могілках высеклі хмызняк і вывезлі паваленыя дрэвы. Мне ж даслалі паперчыну, што за год на могілках паставяць агароджу.

І вось год мінуў, але агароджа так і не з'явілася, пра што і быў праінфармаваны старшыня РВК Л.Пянькоўскі.

Потым у "Зары" ад 10-га кастрычніка з'явілася інфармацыя пра тое, што паставіць агароджу даручаюць бешанковіцкаму "Камунальніку".

Пакуль жа можна канстатаваць факт, што па стане на 29-га кастрычніка на габрэйскіх могілках зноў высеклі хмызняк, які за апошні год буйна разросся.

Але лепш пра стан могілак можна даведацца з фотаздымкаў на сайце beshankovichy.by.

Г.Станкевіч

НАВІНЫ ЭКАЛОГІІ

НА РАНЧЫЦКІМ СМЕТНІКУ

Роўна праз месяц пасля майго звароту на наўпроставую лінію прыйшоў адказ з райвыканкама.

У лісце паведамляецца, што ранчыцкі мініпалігон зачынены, а вываз смецця сюды забаронены. А яшчэ да 15-га лістапада абавязаны зрабіць прыборку прылеглай да сметніка тэрыторыі.

Сапраўды, на сметніку смецце загарнулі далёка ад дарогі ў кусты. Каб зрабіць заезд на сметнік немагчымым, уздоўж края дарогі выкапалі канаву. А на краі былога ўжо сметніка прымацавалі шыльду з паперчынай: "Мініпалігон Ранчыцы з 01.11. 2014 зачынены".

Ці скончылася такім чынам мясцовая эпапея змагання за чысціню нашай зямлі – пакуль невядома.

Г.Станкевіч

НАВІНЫ КУЛЬТУРЫ

ПЕРАМОЖЦА КОНКУРСУ ПАЭТАЎ

У мінулы аўторак у абласной бібліятэцы адбылося ўзнагароджанне пераможцаў літаратурнага конкурсу сярод дзяцей і моладзі «Нам жыць і помніць", прысвечанага 70-годдзю вызвалення Віцебскай вобласці і Вялікай Перамогі.

Ён праведзены абласным аддзяленнем Саюза пісьменнікаў Беларусі пры падтрымцы ўпраўлення адукацыі, галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай працы, культуры і па справах моладзі аблвыканкама, абласнога і Віцебскага гарадскога камітэтаў БРСМ. Яго мэта - не толькі выявіць парасткі літаратурнага таленту, але і даць імпульс духоўнаму развіццю ў маладзёжным асяроддзі.

У творчым спаборніцтве прынялі ўдзел 350 юных дараванняў ва ўзросце ад 13 да 16 гадоў і старэй, вучні гарадскіх і сельскіх агульнаадукацыйных устаноў. Прадстаўленыя 1070 работ на рускай і беларускай мовах ацэньвала журы з членаў абласнога аддзялення СПБ. Конкурс паказаў, што ў літаратурнай Віцебшчыны добры патэнцыял. Дыпломы і падарункі (кнігі, нататнікі, пісьмовыя прыналежнасці) былі ўручаны 45 пераможцам. На фота - адзін з іх, вучань Каранеўскага дзіцячага садка-сярэдняй школы Бешанковіцкага раёна Павел Уласенка, які заняў першае месца ў намінацыі «Паэзія» ў групе удзельнікаў ад 13 да 15 гадоў. Завяршылася ўрачыстая цырымонія, падчас якой гучалі вершы членаў журы і канкурсантаў, канцэртам мастацкай самадзейнасці.

"Віцебскія весці"

ГАЙ

Пачынаўся наш год
кожны раз не з калядные ёлкі,
мы страчалі яго
на пагорку крыху яшчэ волкім.
Між старых надмагілляў,
дзе продкі далёкія спалі,
распраўлялі мы крыллі,
сцяжыны да зор пракладалі.

Пасля зімкі даўгой,
пасля колкай як халадэчы –
неба з лёгкай смугой
і вясёлы чаромхавы вечар.
Зорны дождж ліўся тут,
на галовы чубатай ўсёй хеўры –
мы гулялі ў лапту,
пакуль мячык губляўся у цемры.

Каб ня трапіць ў бяду,
мусіш бітай дакладна пацэліць
і пабегчы як дуж
да далёкай і зваблівай цэлі.
Абмінаць рубяжы,
пераняць дзе саперніκі могуць,
каб на самай мяжы
ў неба кінуць свой кліч пераможны.

Тут, на ўзгорку, спаўна
мы паказвалі спраўнасць і вёрткасць –
пазайздросціла б нам
чэмпіёнка ў кулянні вавёрка.
Колькі тут, на гары,
адгрымела баталій вайсковых!
І адкуль браўся спрыт
у хлапцоў нехлямяжых, вясковых?

Для юнацкіх гадоў
было ўсё па-вайсковаму чынна,
і памерці гатоў
кожны быў усур'ёз за Айчыну,
хоць трохкутнік чырвоны
насіў кожны толькі ў кішэні.
Разумелі нутром,
што да нас ён не меў дачынення.

Гаю мілы! Ты быў для дзяцей
чымсьці большым за ўзгорак.
Тут бясконцых сусветных падзей
хвалявалася мора.
Мы спрачаліся і пра футбол,
і пра востраў Даманскі…
Як іrваліся ў бой
у трынаццаць гадоў падшыванцы!

Час мінаў неўпрыкмет,
пакрысе мы змяняліся самі,
адчыняўся сусвет
з незнаёмымі шчэ галасамі,
з разнаколернай гамай
пачуццяў малых і вялікіх,
дзе адносіны з мамай
зрываліся часам да крыку.

Зразумела, здалёку,
з гіганцкай адлегласці часу,
штосьць прыцмець магло злёгку,
ці страціць адценні заўчасна.
Як гарэлка-пяршак,
успаміны нязгасныя тыя.
Хоць спявае душа,
але сэрца пакутліва ные.

Г.Станкевіч
"Зорны воз"

НАША ЖЫЦЦЁ

ПРАДПРЫМАЛЬНІК АБУДЖАЕ БЕЛАРУСКАСЦЬ

З асартымэнтам інтэрнэт-крамы, якая гандлюе гэтымі вырабамі, і з самім прадпрымальнікам Уладзімерам Рамановічам, які будуе ў Бешанковічах уласны дом, пазнаёмілася карэспандэнтка Свабоды.

Нацыянальна-арыентаваны бізнэс пачаўся для яго зь беларускага слова — нават, дакладней, зь літараў беларускага альфабэту, апавядае Ўладзімер Рамановіч:

«У нас з жонкай двое дзетак. А тады, калі ўсё пачыналася, у нас яшчэ быў толькі адзін хлопчык, і мы хацелі ня толькі размаўляць зь ім па-беларуску, але й шукалі нейкіх мэтадычных дапаможнікаў. Каб размалёўваць, гуляць зь ім, чытаць... А паколькі чытаць яшчэ рана, а мова пачынаецца з гукаў, зь літар, зьявілася ідэя зрабіць магнітікі на лядоўню зь беларускімі літарамі і словамі. А ўжо потым, перад пачаткам гэтага навучальнага году, захацелася нешта зрабіць і для дзяцей трошкі старэйшых. Мы вырашылі, што гэта будуць беларускія сшыткі. Адны зь іх — з арнамэнтам, другія — з радком Ларысы Геніюш, а для матэматыкі — з табліцай множаньня».

Дарэчы, працоўны сшытак, у якім прадпрымальнік робіць нейкія зацемкі, — таксама з уласнай сэрыі: чырвоны, з арнамэнтам... Была ідэя выпусьціць яшчэ сшыткі з Пагоняй і надпісам «Будзь беларусам, будзь пераможцам!», аднак віцебская абласная друкарня адмовілася такое друкаваць. Спасаліся на тое, што бракуе тэхнічных магчымасьцяў, кажа Ўладзімер Рамановіч. Праўда, альбомы для маляваньня з такімі самымі малюнкамі крыху раней удалося выпусьціць без аніякіх перашкодаў.

Прадпрымальнік гандлюе канцтаварамі праз інтэрнэт-краму, узоры вырабаў разьмяшчае ў сацыяльных сетках. Старонкі з «Фэйсбуку» і «Ўкантакце» сталі таксама і плятформамі для абмеркаваньня ідэяў будучай прадукцыі, кажа Ўладзімер Рамановіч:

«Мне прыходзіць у галаву нейкая ідэя, мы абмяркоўваем яе з жонкай. Ну, напрыклад, вось давай зробім шалікі з арнамэнтам. Ага, шалікі — гэта файна! Я распрацоўваю арнамэнты, і мы выкладваем гэта на абмеркаваньне ў інтэрнэце. І вылічваем прыкладны кошт — а гэта ня толькі выдаткі на вытворчасьць, але і выдаткі на тое, што мы працавалі, распрацоўвалі фасон, колеры, гэтак далей. А таксама выдаткі на будучае разьвіцьцё. Бо ў наступным годзе хацелася б ужо зрабіць поўную калекцыю і, можа, адкрыць у Менску нейкую мультыбрэндавую краму. Каб тых самых швэдраў выставіць там дваццаць штук у розных памерах».

На сёньняшні дзень швэдар — самы дарагі выраб з усіх, якімі гандлюе Ўладзімер Рамановіч. Швэдар з парай птушак — сымбаляў сямейнага шчасьця — каштуе 650 тысяч рублёў. Прыкладна столькі ж можа каштаваць і швэдар з Пагоняй. Такіх яшчэ няма ў продажы, пакуль вядзецца праца з прадпрыемствамі, якія б маглі ўвасобіць гэтую ідэю ў жыцьцё. А прапанавалі яе беларусы замежжа, кажа прадпрымальнік:

«Некаторыя людзі пачалі мне пісаць — маўляў, ці не распрацуеце нешта з Пагоняй? Цікава, што прапановы гэткія былі ня столькі зь Беларусі, колькі з замежжа — з Амэрыкі, Ізраілю, Польшчы, Нямеччыны. Гэтыя людзі ня лічаць сябе апазыцыйнымі актывістамі ці то нацыяналістамі — проста яны вымушаныя былі зьехаць з нашай краіны дзеля нейкіх акалічнасьцяў. І Пагоня для іх — гэта гістарычная сувязь з Радзімай»...

Дарэчы, выява Пагоні ў стылізаваным выглядзе прысутнічае на гербе Віцебскай вобласьці, падкрэсьлівае Ўладзімер Рамановіч. Так што новы швэдар можа камусьці нагадаць і пра малую радзіму. Бо вельмі крыўдна і недарэчна, калі Віцебск апошнім часам згадваюць толькі як месца, дзе аўтамабілістам раздаюць расейскія сьцяжкі або дзе праводзяцца фэстывалі расейскага «Газпраму». І што да беларускай сымболікі, то менавіта ў Віцебску зьявіліся першыя сшыткі з арнамэнтам і альбомы з Пагоняй.

Радыё Свабода

ЗДАРЭННІ

ТРАГЕДЫЯ НА ДАРОЗЕ

2-га лістапада каля вёскі Крупеніна ў тумане сутыкнуліся два аўтамабілі.

У 06.45 19-гадовы жыхар г. Віцебска, кіруючы аўтамабілем «Нісан Прыкладу», ва ўмовах туману выехаў на паласу сустрэчнага руху, дзе здзейсніў сутыкненне з грузавіком «Вольва».

У выніку ДТЗ кіроўца «Нісан» ад атрыманых траўмаў памёр на месцы здарэння. Два 19-гадовых студэнты і 20-гадовы жыхар в.Вялікія Лётцы Віцебскага раёна, якія ехалі з ім, змешчаны ў Віцебскую абласную клінічную бальніцу, дзе 20-гадовы юнак у 11.30 памёр.

З сайта ДАІ

ЛЯСНАЯ ГАПАДАРКА

ДЗЯРЖАВА ЗАБІРАЕ Ў «ВІЦЕБСКДРЭВА» ЛЯСГАСЫ

Савет Міністраў Беларусі прыняў рашэнне да 31 снежня 2014 бязвыплатна набыць у дзяржаўную ўласнасць Бешанковіцкі і Гарадоцкі лясгасы, якія цяпер з'яўляюцца філіяламі ААТ "Віцебскдрэў".

Лясгасы будуць перададзеныя дзяржавевяк маёмасныя комплексы. Балансавы кошт на 1 мая 2014 года Бешанковіцкага і Гарадоцкага лясгасаў складаў 19,144 і 19,19 мільярдаў рублёў адпаведна.

Для самастойнага вядзення лясной гаспадаркі яны былі перададзеныя ААТ «Віцебскдрэў» у снежні 2009 года. Па наяўных дадзеных ENPI за 2010 год ААТ «Віцебскдрэў» нарыхтавалі 77000 кубаметраў дзелавой драўніны, пры гэтым дрэвапрацоўчае прадпрыемства для ўласнай вытворчасці выкарыстоўвалі толькі 13 000 кубаметраў, 40000 кубаметраў было пастаўлена на экспарт, а яшчэ 24000 кубаметраў рэалізавана на ўнутраным рынку Беларусі.

Не абыйшлося і без парушэнняў: у 2011 годзе пры адводзе пятнаццаці лесасек для правядзення высечак галоўнага карыстання агульнай плошчай 50 га аб'ёмвысякаемай драўніны філіялу «Гарадоцкі лясгас» ААТ «Віцебскдрэў» быў вызначаны ў памеры 12 тысяч кубаметраў. Аднак, як высветлілася, фактычна на названых лесасеках было нарыхтавана 14,7 тысячы кубоў - на 22 працэнты больш, чым дазвалялася лесасечным білетам, паведамляе прэс-служба КДК.

Сяржук Серабро
"Народныя навіны Віцебска"

ЛЮДЗІ БЕЛАРУСКАЙ ВЁСКІ

"ЛЕКІ АМАЛЬ НЕ ЎЖЫВАЮ"

96-гадовая бабуля Марыя, адзіная жыхарка вёскі Бондарава Шумілінскага раёна, сама падтрымлівае парадак, трымае карову, робіць з малака смятану, сыр, чытае без акуляраў, добра чуе, ды і памяць яе не падводзіць. Наконт "рэцэпту", як доўга пражыць і нікому не стаць абузай, Марыя Андрэеўна Баранава кажа, што трэба працаваць, не шкадуючы сіл, і не піць спіртное. Вось, бадай, і ўсё.

Пра гэтую двойчы прабабулю мне расказалі ў Шумілінскім райсавеце.

- Наша Марыя Андрэеўна Баранава, упэўнена, сапраўдная рэкардсменка сярод гаспадынь у краіне (а можа, і ва ўсёй Еўропе), якія трымаюць карову. Бабуля нарадзілася ў 1918 годзе. Шмат гадоў адпрацавала даяркай. І цяпер без каровы не можа, - расказвае Ірына Новікава, старшыня Шумілінскага райсавета.

Вырашылі разам наведаць паважаную малочніцу. Па дарозе да яе дома завіталі ў сельсавет.

- Марыя Андрэеўна жыве фактычна адна ў вёсцы Бондарава, але да яе штодня прыязджае сын. Сацыяльны работнік наведваецца. Так, яна трымае карову, толькі не здае дзяржаве малако, бо робіць з яго смятану і сыр, - расказвае Таццяна Дзятлава, старшыня Каўлякоўскага сельсавета.

Таццяна Анатольеўна паказала пагаспадарчую кнігу, дзе змешчана інфармацыя пра пенсіянерку. Яна нарадзілася 1 ліпеня 1918 года. Трымае адну карову.

Калі прыехалі да бабулі, высветлілася, што кароўка яе ацялілася літаральна за дзень да нашага візіту. Таму ў дакуменце трэба будзе зрабіць папраўку.

- Я ж скончыла пяць класаў і ўсё жыццё кароў даіла. Як на пенсію выйшла, яшчэ гадоў дзесяць на ферме адпрацавала. Даіла каля дваццаці кароў, вядома, уручную: па тры разы штодня - летам, два разы - зімой. Пагладзіце, якія ў мяне рукі - немагчыма пальцы разагнуць, - расказвае пенсіянерка.

Яна з гонарам распавяла і пра сваю цяперашнюю карову па мянушцы Красуля, якая ў чацвёрты раз ацялілася. Красуля насамрэч прыгажуня. Відавочна, што яе добра даглядае гаспадыня. У стойле не пахне гноем, усё ў ідэальным парадку.

- Сын у мяне добры. Ён у Бешанковічах жыве, але прыязджае, дапамагае мне. Яму ўжо за 70, але ж ён для мне дзіця. Дзве дачкі ў сына, ён ужо праздед. А я - праправабабуля, - кажа Марыя Андрэеўна.

Моладзь да яе прыязджае перыядычна, і яна ад душы частуе іх і адорвае гасцінцамі:

- Малака трэба, смятаны трэба! Шэсць курэй у мяне, але яйкі не ем. Усё ім і аддаю, бо куды дзяваць? Пенсію ж атрымліваю добрую - больш за 4 мільёны рублёў. Сыну даю - ён мне купляе нешта ў аўталаўцы: яна тут да мяне адной прыязджае.

На апетыт бабуля таксама не скардзіцца, на дыетах не сядзіць.

- Ды ўсё я ем! І пельмені люблю, і катлеты. Агуркі мне падабаюцца, але калі вельмі салёныя, тады непакоіць падстраўнікавая залоза. Страўнік таксама ўжо не той… Праўда, як працаваць на ферме перастала, мне хацелі "батарэйку" ў сэрца ўставіць (кардыястымулятар. - Аўт.). Браліся зрабіць гэта ў мінскім навукова-даследчым інстытуце. Алеўрачзнайшоўся добры ў Бешанковічах. Ён мяне і вылечыў. Лекі я асабліва ніколі не ўжывала. Цяпер вось карвалол, валідол, ды і ўсё… А, яшчэ "Мезім"… Як яго? "Фортэ". Але вельмі рэдка. Ну яшчэ і но-шпу. Ад галаўнога болю нічога не п'ю. Віно - і раней не піла многа, і цяпер не хачу, - кажа пенсіянерка.

Яе бацькі пражылі каля 90 гадоў, іх бацькі - таксама. Але пад 100 гадоў - такога ў сям'і не было.

Ці верыць яна ў Бога? Так.

- Толькі не разумею, за што мне Бог столькі гадоў даў? Мусіць, чарга яшчэ не дайшла да смерці, - разважае доўгажыхарка.

Мы пажадалі ёй здароўя, падзякавалі за тое, што падзялілася з намі сваёй чыстай энергетыкай. Дамовіліся, што запросіць нас на 100-гадовы юбілей.

На развітанне Марыя Андрэеўна нас перахрысціла. Мне падалося, быццам гэта зрабіў анёл: з'явілася адчуванне лёгкасці і разумение таго, колькі часу мы трацім на мітусню. А каштоўнасць жыцця - у здароўі, у тым, каб да канца сваіх дзён не страціць розум, памяць. І, напэўна, яшчэ і ў тым, каб пасля смерці пра цябе ўспаміналі як пра чалавека, які не скардзіўся на жыццё…

Аляксандр Пушканскі
"Звязда"

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Крывінку", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamnikat.org/kryvinka.html каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ БЯСПЕКА

МОВА ЯК ЗБРОЯ

Апошнім часам чынавентсва заклапацілася праблемай ужытку беларускай мовы. Пэўна, пачулі вядомы інтэрнэт-мем: «Размаўляйце цішэй па-руску, а то Пуцін дашле танкі вас ратаваць!»

Апошнім часам як грамадства, так і чыноўніцтва заклапацілася праблемай існавання і ўжытку беларускай мовы.

З'езд Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны, які прайшоў у Мінску 2 лістапада, наведала галоўны спецыяліст Упраўлення ўстаноў культуры і народнай творчасці Міністэрства культуры Людміла Лебедзь. Яна не пабачыла ніякіх праблемаў з ужываннем беларускай мовы. «Дакументы, якія прыходзяць да нас па-беларуску, атрымліваюць беларускамоўны адказ. Развіваецца беларускамоўны тэатр і наша музычная культура. Нашы паэты-песеннікі ствараюць добрыя беларускамоўныя песні, якія з задавальненнем выконваюць і прафесійныя артысты, і аматары. Мы існуем у беларускім асяроддзі», — заявіла Людміла Лебедзь Радыё «Свабода».

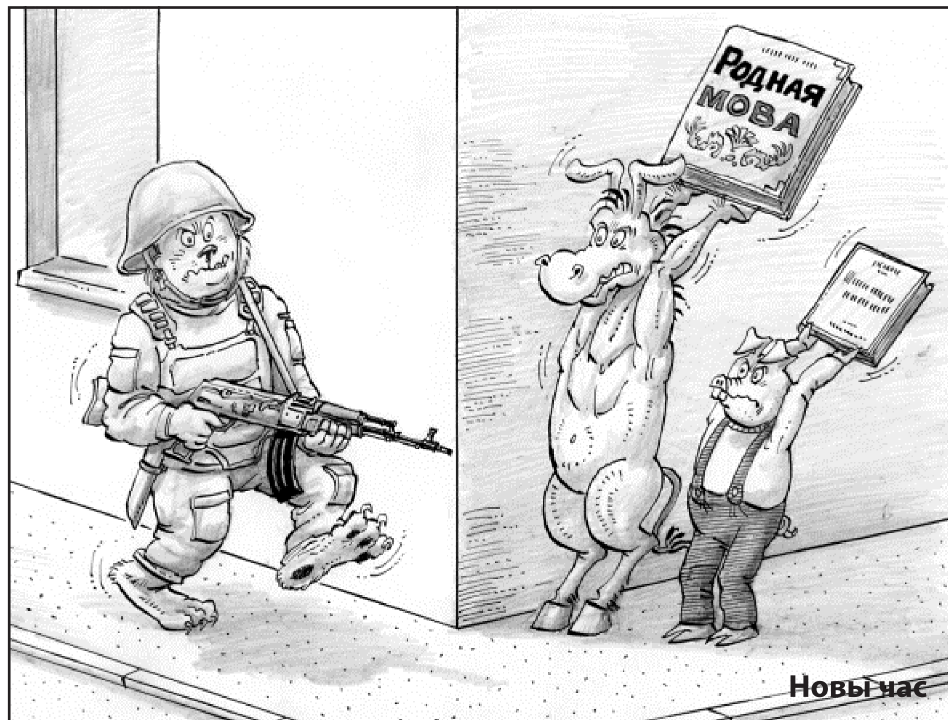
Яна ўпэўненая, што моўная праблема ў Беларусі — гэта праблема сямейнага выхавання, а суіснаванне дзвюх моваў — рускай і беларускай — не праблема. На заўвагу аб тым, што асяроддзе не спрыяе пераходу на беларускую мову, чыноўніца заявіла, што асабіста ў яе няма ніякіх перашкод гаварыць на той мове, на якой хочацца, у тым ліку на беларускай.

Калісьці я таксама адказваў на пытанне НІСЭПД: «Ці хвалюе вас стан беларускай мовы?». Спачатку я намыліўся быў адказаць «не», бо для мяне не праблема стасавацца па-беларуску. Але калі дапетрыў, што апытанка агульнанацыянальная, і варта ацэньваць не «асабістыя адносіны», а стан беларускай мовы ў цэлым, то давялося адказаць «так». Сапраўды, з беларускай мовай у нас шмат праблемаў.

І літаральна цягам месяца гэтай праблеме пачалі надаваць шмат увагі. Напрыканцы верасня Лукашэнка заявіў, што ў школах варта было б дадаць гадзіну ў тыдзень на беларускую мову. Прэм'ер Міхаіл Мясніковіч на калегіі Саўміна раптам выступіў па-беларуску. Нават неўгамонны «крыэйтар», віцэ-прэм'ер Анатоль Тозік заявіў: «Гэта будзе жахліва, калі мы страцім мову. Чым мы тады будзем адрозніваца ад нашых суседзяў?» Як наступства ўсяго гэтага, зараз абмяркоўваецца пытанне аб тым, каб увесці абавязковы экзамен па дзвюх дзяржаўных мовах за курс сярэдняй школы (цяпер навучэнцы здаюць такі экзамен па выбару).

На сустрэчы з пісьменнікамі Лукашэнка заўважыў, што яму дастаткова "пару гадзінаў" паразмаўляць па-беларуску, каб цалкам перайсці на мову. Дый сентэнцы старшыні Саюза беларускіх пісьменнікаў Барыса Пятровіча наконт беларускіх класаў, беларускамоўных школаў і, урэшце, беларускамоўнай ВНУ Аляксандр Рыгоравіч выслухаў, можа, і без імпэту, але з пэўным паразуменнем.

Дык чаму ж улады (не ўсе, што праўда) раптам заклапаціліся праблемай развіцця нацыянальнай мовы? Бо пасля 1994 года згортванне «гвалтоўнай беларусізацыі» падавалася як ці не найпершае дасягненне кіраўніка краіны?

Новы час

Уладызразумелі, што мова — гэта таксама зброя. Асабліва яскрава гэта выявілася ў падзеях ва Украіне. З аднаго боку, менавіта пагроза «гвалтоўнай украінізацыі» падштурхнула Данбас у накірунку «рускай вясны», а потым і «Наваросіі». З іншага — руская мова стала мовай не толькі «межнацыянальных зносінаў», але і мовай варожасці, дасціпнай прапаганды і інфармацыйнай вайны.

Ва ўладзе, пэўна, пачулі развагі пра тое, што на Данбасе Пуцін не спыніцца. Паўстае простае пытанне: «Хто наступны?». Беларусь выглядае лёгкім кавалкам, які проста пракаўтнуць. І справа не ў нас, а ў тым, што важней для Пуціна — страта праз далучэнне адзінага саюзніка альбо ўласны рэйтынг, які трэба падсілкоўваць геапалітычнымі перамогамі «рускага свету».

Так што нам трэба даказаць, што мы — не «Паўночна-Заходні край», а суверэнная дзяржава са сваёй мовай, гербам, сцягам і гэтак далей. І спадзявацца на тое, што другую хвалю экспансіі «рускага свету» Захад не пацерпіць.

Праблема мовы, такім чынам, перастала быць праблемай «вузкаінтэлігенцкай», а стала праблемай грамадскай і геапалітычнай. Паводле дадзеных ліпеньскіх апытанняў Інстытута сацыялогіі НАН Беларусі, сярод найбольш вострых пагрозаў для краіны на бліжэйшую чвэрць стагоддзя грамадзяне краіны назвалі страту роднай мовы — разам са змяншэннем колькасці насельніцтва, п'янствам і алкагалізмам, наплывам мігрантаў, экалагічнымі праблемамі і зніжэннем узроўню жыцця. А паводле атласу ЮНЭСКА «Мовы свету ў небяспецы», беларуская мова таксама знаходзіцца пад пагрозай знікнення.

Пад пагрозай экспансіі «рускага свету» нам даводзіцца зноў вяртацца туды, адкуль сышлі пасля рэферэндуму 1995 года, які «зраўняў у правах» рускую і беларускую мовы. Ці пойдуць улады на «адраджэнне Адраджэння»? І наколькі глыбокай будзе «другая хваля беларусізацыі»? Нават калі яна будзе фармальнай, гэта лепш, чым нічога.

Сяргей Пульша
«Новы час»

НАША ЎЛАДА

ЯК ЛУКАШЭНКА БЕЛАРУСАЎ ПЕСЦІЎ

Размаўляючы з працоўным калектывам ТАА «Протас» у Магілёўскай вобласці, Аляксандр Лукашэнка зрабіў дзве цікавых заявы. Па-першае, прызнаў, што ў краіне крызіс, па-другое, сказаў, што распешчваў беларусаў.

Што аб гэтым думаюць пястуны лёсу, і чым песціў народ кіраўнік дзяржавы?

- Я часта кажу пра тое, што я вас крыху разбалавалі, - заявіў Лукашэнка. - Нельга залішне дапамагаць чалавеку, бо ён тады перастае працаваць. Вазьміце, напрыклад, Расею: там мала хто спадзяецца на дзяржаву, чалавек імкнецца дзесьці знайсці працу і зарабіць.

Прэзідэнт падкрэсліў, што грошы ў першую чаргу трэба зарабіць, і цяпер у Беларусі гэта зрабіць можна. На яго думку, больш мабільнымі павінны быць і самі людзі, пераязджаючы ў тыя месцы, дзе ўжо ёсць жыллё і праца.

Фразы аб "избалованности" беларусаў з вуснаў Лукашэнкі ў апошні час даводзіцца чуць рэгулярна.

«Праз нас лётаюць, бягуць, паўзуць, на роварах ездзяць ...»

У кастрычніку 2013. прэзідэнт на прэс-канферэнцыі выдаў, што «беларусы нашы трохі распешчаны».

- Распешчанай дзяржавай. У нас толькі лянівы можа не зарабіць грошы, - удакладніў афіцыйны лідэр.

«Час іх ацверазіць, паставіць у рамкі і прымусіць працаваць»

Аўлістападзе 2013. Лукашэнка папракнуў ў избалованности кіраўнікоў на вёсцы.

- Мы, да прыкладу, у вёсцы дзяржаўнымі праграмамі па развіццю вёскі трохі распесцілі нашых кіраўнікоў. Мы іх вярнулі ў тыя савецкія часы, калі мы працавалі і ведалі, што нам дадуць крэдыты, па разнарадцы тэхніка прыйдзе, дзе-то сам паварушылі - больш-менш вырвеш і гэтак далей. У гэтай часціцы мы якто вярнулі нашых кіраўнікоў у той час. Пара іх ацверазіць, паставіць у рамкі і прымусіць працаваць, - сказаў кіраўнік дзяржавы.

«Пры сярэднім заробку ў 500 $ як можна напружыцца, каб купіць кватэру 1300-1700 $ за квадратны метр?»

Цікава, што апошняя заява аб "избалованности" беларусаў прагучала на фоне падзення сярэдняй зарплаты, якая, па дадзеных Белстата, у верасні склала 6 335,3 тысячы рублёў і зменшылася ў параўнанні са жніўнем на 0,5%.

У той час, калі рост тарыфаў на камунальныя паслугі перавысіў тэмпы росту працоўных і сацыяльных пенсій.

Калі маладыя спецыялісты, якія працуюць на паўтары стаўкі на «хуткай», атрымліваюць 3.400.000, а памочнік выхавальніка ў дзіцячым садзе пасля абяцанага педагогам павышэння заробкаў выжывае на 2,2 млн.

Хто з іх адчувае сябе распешчаным дзяржавай, якая працягвае карміць абяцаннямі бюджэтнікаў і без праблем знаходзіць 100 мільёнаў еўра на будаўніцтва новай прэзідэнцкай клінікі?

У беларусаў словы Лукашэнкі аб іх «избалованности» выклікаюць хіба што горкую іронію.

- Пры сярэднім заробку ў 500 $ як можна напружыцца, каб купіць кватэру 1300-1700 $ за квадратны метр, пры гэтым маючы яшчэ як мінімум аднаго дзіцяці? Можа, раскажуць чыноўнікі і прэзідэнт? - Выказаўся на форуме TUT.BY карыстальнік topcomfort-m.

Заклік Лукашэнкі «трошкі напружвацца маладым сем'ям» пракаментавала наведвальнік форуму Эльза_Юстинова:

- У маладых сем'ях мужыкі напружаныя больш няма куды, працуючы на двух работах, каб пракарміць сям'ю. Так яшчэ, мабыць, трэба і жонкам напружыцца: дзіцяці ў калыску - і за спіну і рыдлёўкай махаць ў калгасе! Толькі, на жаль, у нас у краіне не зарабіш, гэтым на жыллё.

Вольга Слуцкая
gazetaby.com

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

ЦІ ПАТРЭБНЫЯ РАСІЙСКІЯ ВАЕННЫЯ БАЗЫ?

У Беларусі ў 2016 годзе будзе створана яшчэ адна расійская авіябаза, на якой стануць базіравацца знішчальнікі Су-27.

Пра гэта паведаміў галоўнакамандуючы Ваенна-паветраных сіл Расіі Віктар Бондараў. Беларускія афіцыйныя асобы нават не лічаць неабходным інфармаваць грамадскасць пра падобныя намеры.

Як высветлілася, ваенны аэрадром у Бабруйску будзе рэканструяваны, расійскія спецыялісты падрыхтавалі ўжо тэхнічнае заданне на правядзенне гэтых работ, растлумачыў Віктар Бондараў, перадае ТАСС.

Яшчэ некалькі знішчальнікаў Су-27, як расказаў усё той жа Віктар Бондараў, размесцяць у Баранавічах, дзе ўжо створана расійская авіябаза. Толькі ці патрэбны нам гэтыя расійскія аты-баты, тым больш што адносіны ўсходняй суседкі з многімі краінамі свету абвастраюцца? Зараз усе, нават партнёры па СНД, наадварот, стараюцца пазбавіцца ад расійскіх вайскоўцаў, піша "Народная воля".

Патэнцыяльная пагроза

Як беларусы ставяцца да прысутнасці ў краіне расійскіх авіябаз? Гэта спрабавалі даведацца ў простых людзей актывісты кампаніі "Народны рэферэндум".

Актывісты "Народнага рэферэндуму", які ініцыяваны рухам "За Свабоду", кампаніяй "Гавары праўду!", Партыяй БНФ і падтрыманы БСДП (Грамада) і аргкамітэтам па стварэнні Партыі свабоды і прагрэсу, днямі перадалі ў Палату прадстаўнікоў каля 50 тысяч подпісаў у падтрымку неабходнасці правядзення рэферэндуму.

Натуральна, падчас збору подпісаў у актывістаў была магчымасць пачуць ад простых беларусаў іх меркаванні з гэтай нагоды. Якія яны?

— Па гэтай праблеме адчуваецца дынаміка, — кажа намеснік старшыні руху "За Свабоду" Юрась ГУБАРЭВІЧ. — Мы пачалі збор подпісаў яшчэ вясной гэтага года, напярэдадні выбарчай кампаніі ў мясцовыя Саветы. І тады большасць людзей наогул не лічыла, што пытанне прысутнасці расійскіх авіябаз у Беларусі вельмі актуальнае для краіны, хоць шмат было і тых, хто прытрымліваўся нейтральнай пазіцыі. Але ў апошнія месяцы мы заўважылі змену настрояў. Усё больш беларусаў разумеюць, што наяўнасць чужых вайсковых

(працяг на стар. №4)

БЮДЖЭТ-2015

ГРОШАЎ ЎШЧЫЛЬНУЮ, А ВЫБАРЫ ПРАВОДЗІЦЬ ТРЭБА

Год палітычнай актыўнасці ў Беларусі фактычна пачаўся - на вышэйшым дзяржаўным узроўні практычна кожны тыдзень кажуць пра будучай прэзідэнцкай кампаніі. Пад асаблівы перыяд неабходны і асаблівы бюджэт. Да цяперашняга часу ўлады ўжо падрыхтавалі праект галоўнага фінансавага дакумента на 2015 год.

Інтэрнэт-газета Naviny.by разам з незалежнымі экспертамі вырашыла разабрацца, чаму ў год выбараў улады збіраюцца пайсці на непапулярныя меры ў сферы бюджэтна-падатковай палітыкі.

Перадвыбарчы рост заробкаў можа з'есці інфляцыя

Пяць гадоў таму, калі ўлады рыхтавалі бюджэт на год выбараў (2010-ы), задачы ставіліся амбіцыйныя: забяспечыць эканамічны рост на 11-13%, давесці сярэдні заробак да «святога», як казаў прэзідэнт, ўзроўню (500 даляраў). Мала таго, былі прынятыя рашэнні аб зніжэнні працэнтных ставак па жыллёвых крэдытах, у выніку чаго грошы на будаўніцтва жылля выдаваліся насельніцтву практычна бясплатна (пад 1% гадавых).

Задачы, якія ставіць сёння ўрад на 2015-ы год, калі павінны адбыцца выбары, нашмат больш сціплыя, чым пяць гадоў таму. Становішча спраў у сферы дзяржаўных фінансаў не дазваляе жыць на шырокую нагу. Вялікія выплаты па вонкавым абавязку ў будучым годзе і, як следства, абмежаванасць бюджэтных сродкаў прымушаюць урад ісці на непапулярныя меры ў год палітычнай актыўнасці.

Так, праектам бюджэту на будучы год прадугледжана павелічэнне падаходнага падатку з цяперашніх 12% да 13%. Улады акцэнтуюць увагу на тым, што дадатковыя падатковыя паступлення будуць накіраваныя на падтрымку шматдзетных сем'яў. Выходзіць, каб стымуляваць у краіне нараджальнасць, даводзіцца павышаць падатковую нагрузку на насельніцтва. Такая сітуацыя відавочна сведчыць пра тое, што грошай у бюджэце не хапае.

Відавочна, па кішэні насельніцтва ударыць і іншая мера - павышэнне ставак акцызаў у 2015 годзе. Ва ўмовах, калі роля падатку на прыбытак (з-за панізіліся даходаў прадпрыемстваў) для бюджэту падае, менавіта акцызы становяцца інструментам прыцягнення дадатковых сродкаў у казну.

Праект бюджэту на 2015 год прадугледжвае, што акцызы вырастуць практычна на ўсе групы падакцызных тавараў, у тым ліку на тытунёвыя вырабы - на 15-30%, паліва - на 10%. Яшчэ адна «добрая» навіна - прадугледжана індэксацыя ставак падаткаў, устаноўленых у беларускіх рублях, на велічыню інфляцыі.

Акрамя гэтага, у мэтах павелічэння даходаў бюджэту ўлады маюць намер пайсці ў 2015 годзе ў тым ліку і на неардынарныя меры. У прыватнасці, мяркуецца, што для банкаў і страхавых арганізацый стаўка падатку на прыбытак будзе павялічана з цяперашніх 18% да 25%.

«Шляхам павелічэння ставак падаткаў дзяржава спрабуе знайсці крыніцы для фінансавання дзяржаўных інвестыцый, павышэння заробкаў бюджэтнікам. На эмісійнае фінансаванне эканомікі, улічваючы сумны досвед 2011 года, улады ісці не хочуць, і гэта правільна», - кажа эканаміст Беларускага эканамічнага даследча-адукацыйнага цэнтра (BEROC) Зміцер Крук.

Праектам бюджэту на 2015 год прадугледжана, што выдаткі на зарплату, пенсіі, стыпендыі і іншыя трансферты насельніцтву вырастуць больш чым на 20% у параўнанні з 2014-м. Праўда, калі спраўдзяцца экспертныя прагнозы па інфляцыі, то насельніцтва гэты рост даходаў практычна не адчуе.

Дарэчы, эканамісты кампаніі Sberbank CIB, якая з'яўляецца інвестыцыйным падраздзяленнем расійскага «Ашчадбанка», чакаюць, што інфляцыя ў Беларусі ў 2014 годзе складзе 18%, у 2015-м - 17%.

Яшчэ адна непапулярная мера, на якую збіраюцца пайсці ўлады ў будучым годзе з мэтай павелічэння даходаў бюджэту, была аб'яўлена на мінулым тыдні. Аляксандр Лукашэнка даручыў «імем рэвалюцыі» знайсці дармаедаў і прымусіць іх працаваць.

Паводле ацэнак уладаў, у краіне налічваецца каля 400 тысяч чалавек, якія афіцыйна нідзе не працаўладкаваны.

Любымі спосабамі, якія мы ведаем і ўмеем рабіць, трэба прымусіць гэтых людзей працаваць! Да 1 студзеня прыняць меры, каб усе працавалі, прымусіць усіх працаваць!», - заявіў Лукашэнка.

Каб прымусіць дармаедаў працаваць, нідзе не працуюць будуць прыцягваць да адміністрацыйнай адказнасці, а менавіта - выпісваць ім штрафы. Праўда, беларускія эканамісты лічаць, што барацьба з дармаедствам прынясе дзяржаве больш выдаткаў, чым даходаў у бюджэт.

«Складана будзе вызначыць, хто такі тунеядец, і таму раней ад гэтай ідэі ўлады адмаўляліся. Акрамя гэтага, калі чалавек тунеядец, незразумела, адкуль у яго грошы на выплату штрафаў. Выдаткі, звязаныя з барацьбой з дармаедамі, могуць апынуцца вышэй, чым тыя паступлення, якія атрымае бюджэт», - лічыць эканаміст Антон Балточка.

Падкормліваць электарат сэнсу няма?

Адным з галоўных выклікаў для беларускага бюджэту ў 2015 годзе стануць выплаты па дзярждоўгу. Паводле ацэнак Мінфіна, у будучым годзе на пагашэнне і абслугоўванне знешняга дзярждоўгу неабходна будзе накіраваць каля 4 млрд. даляраў.

Значныя выплаты па дзярждоўгу (расходы бюджэту па гэтым артыкуле вырастуць у 2015 годзе амаль у паўтара раза) разам з неабходнасцю фінансаваць перадвыбарчую кампанію прымушаюць улады шукаць розныя крыніцы папаўнення казны.

У прыватнасці, праектам бюджэту на 2015 прадугледжаны дадатковыя канфіскацыі сродкаў у бюджэт у высокарэнтабельных дзяржпрадпрыемстваў.

«Перадвыбарная кампанія традыцыйна фінансуецца за кошт усіх магчымых крыніц, уключаючы сродкі дзяржпрадпрыемстваў, мясцовых бюджэтаў, а таксама найбольш прыкметных прыватных камерцыйных арганізацый», - тлумачыць кіраўнік Навуковага даследчага цэнтра Мізэса Яраслаў Раманчук.

Што тычыцца значных выплат па вонкавым абавязку, то на гэтыя мэты плануецца накіраваць вывазныя пошліны на нафтапрадукты, якія ў будучым годзе паступяць у беларускі бюджэт. Акрамя гэтага, у 2015 годзе ў Беларусі будзе ўведзены спецыяльны збор за права экспарту сырой нафты, у выніку чаго плануецца прыцягнуць яшчэ 582000000. Даляраў на пагашэнне абавязацельстваў перад знешнімі крэдыторамі.

Выкарыстоўваючы недаўгавыя крыніцы пагашэння дзярждоўгу, Мінфін прагназуе, што велічыня знешніх абавязацельстваў Беларусі ў 2015 годзе скароціцца. Аднак, нягледзячы на аптымістычныя планы на будучы год, беларускія ўлады звяртаюцца сёння за новым пазыкай да Міжнароднага валютнага фонду. На мінулым тыдні ў Мінску пачала працу місія МВФ, з якой улады абмяркоўваюць адпаведны пытанне.

Беларускія эканамісты тлумачаць жаданне уладаў атрымаць крэдыт у МВФ тым, што, нягледзячы на магчымае скарачэнне велічыні знешняга дзярждоўгу ў 2015 годзе, у сярэднетэрміновай перспектыве грошы ўраду зноў могуць спатрэбіцца.

«Сітуацыя ў эканоміцы прынцыпова не змяняецца, і вялікі памер дэфіцыту рахунку бягучых аперацый у нас у сярэднетэрміновай перспектыве, хутчэй за ўсё, застанецца. Таму, калі атрымаецца атрымаць недарагія рэсурсы МВФ, іх з задавальненнем возьмуць», - мяркуе Дзмітрый Крук.

На думку экспертаў, ад зыходу перамоваў з фондаў будуць таксама залежаць рэсурсы бюджэту, якія ў выпадку неабходнасці могуць быць накіраваны на стымуляванне эканомікі ў перадвыбарчы перыяд.

«Эканамічная палітыка ў 2015 годзе будзе залежаць ад наяўнасці фінансавых рэсурсаў. Мы ведаем, што ў сувязі з выплатамі па дзярждоўгу нас чакаюць вялікія выдаткі. У той жа час аб'ём фінансавых рэсурсаў, якімі будзе размяшчаць краіна, канчаткова невядомы - перамовы з МВФ аб новай крэдытнай праграме на мінулым тыдні толькі пачаліся", - адзначае Антон Балточка.

Аднак нават калі тэарэтычна ўявіць, што МВФ, які жорстка ўвязвае новую крэдытную праграму з пачаткам структурных рэформаў у беларускай эканоміцы, грошы Беларусі выдзеліць, наўрад ці ўлады змогуць распарадзіцца імі для фінансавання перадвыбарнай кампаніі. Персанал МВФ вельмі дасведчаны і добра ведае даўнія спакусы беларускіх уладаў.

Таму, хутчэй за ўсё, перадвыбарчыя «пернікі» ў 2015 годзе будуць вельмі сціплымі. Тым больш, Аляксандр Лукашэнка сёння канстатуе, што на фоне украінскіх падзей яго рэйтынг высокі, і вялікага сэнсу падкормліваць электарат у перадвыбарчы перыяд ва ўладаў няма. Таму можна пайсці і нават на непапулярныя меры ў год выбараў і пачаць барацьбу з так званымі дармаедамі. А калі выбары скончацца - з'явіцца магчымасць ўзяцца за астатнюю частку электарату...

Дзмітрый ЗАЯЦ

Чытаць цалкам: naviny.by

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

(пачатак на стар. №3)

баз — гэта патэнцыяльная пагроза для краіны, якую могуць уцягнуць у ваенны канфлікт. Гэтыя назіранні, дарэчы, былі пацверджаны і вынікамі некаторых сацыялагічных апытанняў. Яны паказваюць, што расце колькасць людзей, якія выступаюць супраць прысутнасці расійскіх вайскоўцаў на тэрыторыі Беларусі.

— А ці шмат было тых, хто выступае за расійскія авіябазы?

— Шчыра скажу, дастаткова. Яны выступаюць не толькі за авіябазы, а наогул за шчыльную інтэграцыю з Расіяй і лічаць, што тут ніякай пагрозы для нас няма. Гэта людзі сталага ўзросту, ваенныя, якія для сябе даўно ўсё вырашылі. Альбо ім у гэтым дапамаглі расійскія тэлеканалы. А вось моладзь, на жаль, расчаравала. Шмат маладых людзей жывуць у сваім свеце лакальных праблем і абсалютна не цікавяцца грамадскімі праблемамі краіны. Хоць, натуральна, назіранні падчас збору подпісаў — гэта не нейкае сацыялагічнае даследаванне. Гэта проста нашы назіранні.

ДЭВАЛЬВАЦЫЯ

ШТО ЧАКАЕ БЕЛАРУСКУЮ ВАЛЮТУ?

Курс расійскага рубля ў адносінах да даляра з дня ў дзень падае. З-за такой сітуацыі айчынныя экспарцёры губляюць валютную выручку і ўсё часцей гавораць пра неабходнасць больш хуткіх тэмпаў дэвальвацыі беларускага рубля. А што рабіць у такой сітуацыі насельніцтву? У якой валюце захоўваць свае ўклады?

Рубель ідзе да дна і цягне за сабой экспарцёраў

З пачатку года па 6 лістапада курс расійскага рубля ў адносінах да даляра знізіўся на 36%, а курс беларускага рубля - на 12,7%. Беларускі рубель у адносінах да расійскага рубля з пачатку года ўмацаваўся на 16,7%.

Умацаванне беларускага рубля ў адносінах да валюты асноўнага гандлёвага партнёра прыводзіць да падаражэння беларускіх тавараў. Інакш кажучы, вядзе да страты цэнавай канкурэнтаздольнасці экспарцёраў на расійскім рынку, зніжэння валютнай выручкі.

«Для экспарцёра пажаданай з'яўляецца плыўная, ўмераная і якая апярэджвае дэвальвацыя беларускага рубля да асноўных сусветных валют», - заявіў 31 кастрычніка першы віцэ-прэм'ер Уладзімір Сямашка.

Ён удакладніў, што дэвальвацыя беларускага рубля павінна «ледзь-ледзь апярэджваць тэмпы дэвальвацыі асноўных сусветных валют».

Што рабіць у такой сітуацыі насельніцтву?

Фінансавы аналітык афіцыйнага партнёра «Альпары» ў Мінску Вадзім Іосуб раіць «ўзброіцца калькулятарам і думаць сваёй галавой».

Паводле яго слоў, на сённяшні дзень дэпазіты ў беларускіх рублях з улікам бягучай працэнтнай стаўкі і тэмпаў дэвальвацыі беларускага рубля з'яўляюцца найбольш выгадным варыянтам захоўвання грошай.

Фінансавы аналітык робіць здагадку, што да прэзідэнцкіх выбараў, якія павінны прайсці восенню 2015 года, беларускі рубель у адносінах да долара будзе абясцэньвацца дастаткова плаўна.

З іншага боку, падкрэслівае ён, ніхто не дасць 100% гарантыі, што такое становішча будзе захоўвацца пастаянна, таму раіць адсочваць сітуацыю.

Калі стаўкі па рублёвых дэпазітах будуць сур'ёзна зніжацца, па валютных дэпазітах пачнуць сур'ёзна расці, а тэмпы дэвальвацыі істотна паскарацца, то, кажа Вадзім Іосуб, у такой сітуацыі калькулятар заўсёды дапаможа палічыць, у які момант прыбытковасць па валютных дэпазітах зраўняецца з прыбытковасцю па рублёвых дэпазітах, а ў які момант яна апярэдзіць яе.

(скарочана)

Аляксандр Ярашэвіч
"БЕЛАПАН"

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 16.11.2014 у 15.15
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.